

tilbagevenden for flygtninge og internt fordrevne er det opfattelsen, at der kun har været tale om en begyndelse.

2. UNHCR's holdning til tilbagesendelse af bosniske krigsflygtninge

Udlændingestyrelsen har i forbindelse med afgivelsen af nærværende redegørelse modtaget en vurdering af 15. april 1997 fra UNCHR af mulighederne for tilbagesendelse af bosniske krigsflygtninge.

UNHCR understreger, at frivillig tilbagevenden er at foretrække. I den udstrækning, der alligevel bliver tale om tvangsmæssig tilbagesendelse til majoritetsområder, skal der dog tages hensyn til enkeltpersoners individuelle forhold, som kan bringe de pågældende ind under flygtningekonventionens beskyttelsesområde.

I »Bosnia and Herzegovina Repatriation and Return Operation 1997« af 14. april 1997 har UNHCR herudover anført, at nogle persongrupper fortsat har behov for beskyttelse. Der er hovedsagelig tale om personer, som stammer fra områder, hvor de tilhører en etnisk minoritet. Beskyttelsesbehovet for muslimer og kroater inden for føderationsområdet forudsætter dog, at minoritetsgruppen udsættes for diskrimination eller chikane i hjemområdet. Ifølge UNHCR bør tilbagevenden til et andet område end hjemområdet ske frivilligt og ikke ved tvungen repatriering. Personer af blandet etnisk herkomst og personer, som lever i et blandet etnisk ægteskab, risikerer at blive udsat for diskrimination ved en tilbagevenden, særligt hvis familiens overhoved tilhører hjemområdets etniske mindretal.

Ex-krigsfanger, torturofre og personer, som under tvang har overværet ekstrem voldsudøvelse, vil ofte have lidt så stor skade som følge af de hændelser, de har været udsat for, at de ikke kan tilbagesendes. Personer, som har gjort tjeneste i en væbnet styrke under kontrol af en anden etnisk gruppe, end den, de selv tilhører, kan ligeledes få problemer ved tilbagevenden, selvom de formelt set er omfattet af amnestilovgivningerne. Der kan også være tilfælde, hvor personer fortsat har behov for international beskyttelse, fordi de pågældendes statsborgerskabsforhold er uafklarede.

Personer med behov for særlig pleje, herunder bl.a. handicappede og ældre personer med medicinske eller andre plejemæssige behov, som for tiden ikke kan opfyldes i Bosnien-Herzegovina, kan have fortsat behov for beskyttelse,

hvilket også gælder uledsagede mindreårige og studenter, som er i et studieforløb i værtslandet.

Som en restgruppe anfører UNHCR bl.a. personer, som tilhører den etniske majoritet i deres hjemområde, men som på grund af politiske aktiviteter har bragt sig i et modsætningsforhold til det gældende styre. Tidligere profilerede tilhængere af Fikret Abdic er ligeledes omfattede, idet mange af disse tilhængere har været udsat for vold og chikane ved tilbagevenden til deres hjemby. Etniske sigøjnere er ofte udsat for chikane og diskrimination, ligesom personer, der vidner for Det Internationale Krigsretsret i Haag, kan have behov for beskyttelse. Endelig har desertører og militærunddragere fra den bosnisk-serbiske hær med statsborgerskab i Republika Srpska behov for beskyttelse, idet amnestilovgivningen i Republika Srpska specifikt undtager denne gruppe.

III. DET RETLIGE GRUNDLAG FOR MODTAGELSE AF PERSONER FRA DET TIDLIGERE JUGOSLAVIEN

1. Invitationsordningen efter § 1

Jugoslaverlovens § 1 indeholder hjemmel til at invitere særligt nødstedte personer fra det tidligere Jugoslavien til at tage midlertidigt ophold i Danmark med henblik på lægelig behandling eller anden hjælp. Ordningen omfatter alene personer, der ikke kan opnå den nødvendige hjælp i det område, hvor de befinder sig.

Det kan f.eks. være sårede eller personer, som har været udsat for traumatiske oplevelser og derfor har behov for krisehjælp.

Udvælgelsen af personer skal efter bestemmelsen ske i samarbejde med UNHCR eller en anden international organisation.

Ved invitationsordningens etablering i 1993 ankom personer med behov for psykisk rehabilitering efter ophold i fangelejre samt civile personer med krigsskader. Herefter er billedet ændret, idet der siden 1994 er ankommet personer, der – som følge af krigstilstanden – ikke har kunnet behandles lokalt. Det drejer sig hovedsagelig om børn med leukæmi og hjertesygdomme samt voksne med kræftsygdomme.

I perioden fra lovens ikrafttræden den 1. december 1992 til udgangen af 1995 er 615 personer inviteret efter denne ordning. Siden den 1. januar 1996 har antallet af inviterede personer været 10.